

Poláková, Mariana

Bibliografie

In: Poláková, Mariana. *Vznik a vývoj satiry v římské literatuře*. Vydání první
Brno: Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 2017, pp. 142-152

ISBN 978-80-210-8805-4; ISBN 978-80-210-8806-1 (online : pdf)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/137901>

Access Date: 07. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

BIBLIOGRAFIE

Prameny a překlady pramenů

- Ammianus Marcellinus. Soumrak římské říše.* ČEŠKA, JOSEF [transl.]. 1975. Praha: Odeon.
- Aristotelés. Poetika.* NOVÁKOVÁ, JULIE [transl.]. 1962. Praha: Orbis.
- C. Lucilii Carminum Reliquiae. Bd. I–II.* 1904–1905. MARX, FREDERICUS [ed.]. Lipsiae: B. G. Teubner.
- Cicero, Marcus Tullius. Cato starší o stáří.* BAHNÍK, VÁCLAV [transl.]. 1975. Praha: Supraphon.
- Cicero, Marcus Tullius. Rečník. Reči proti Catilinovi. Filipiky a iné.* ŠKOVIERA, DANIEL [transl.]. 1982. Bratislava: Tatran.
- Cicero, Marcus Tullius. Řeči proti Verrovi.* BAHNÍK, VÁCLAV [transl.]. 1972. Praha: Odeon.
- [Ennius:] *Ennianae poesis reliquiae.* VAHLEN, IOHANNES [ed.]. 1928. Lipsiae in Aedibus B. G. Teubneri.
- Goethe, Johann Wolfgang. Poznámky a pojednání k lepšímu pochopení Západovýchodního divánu.* FRANĚK, BOHUMIL [transl.]. 1955. In: *Básně. Západovýchodní diván.* FISCHER, OTAKAR – BEDNÁŘ, KAMIL – FELDSTEIN, VALTER [transl.]. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění.
- Horatius, Quintus Flaccus. O umění básnickém = De arte poetica.* STEHLÍKOVÁ, EVA – SVOBODOVÁ, DANA [transl.]. 2002. Praha: Academia.
- Horatius, Quintus Flaccus. Vavřín a réva: ódy, epódy, satiry, listy.* MERTLÍK, RUDOLF – POKORNÝ, JINDŘICH [transl.]. 1972. Praha: Odeon.
- Iuvenalis, Decimus Iunius. Satiry.* VYSOKÝ, ZDENĚK KAREL [transl.]. 1972. Praha: Svoboda.
- Livius, Titus. Dějiny II–III.* KUCHARSKÝ, PAVEL. [transl.]. 1972. Praha: Svoboda.
- [Lucilius.] *Satiren.* KRENKEL, WERNER [ed.]. 1970. Leiden: E. J. Brill.
- Ovidius, Publius Naso. Fasti.* ŠKODA, ANTONÍN. [transl.]. 1901. Praha: A. Wiesner.
- Ovidius, Publius Naso. Proměny.* BUREŠ, IVAN. [transl.]. 2005. Praha: Plot.

- Persius Flaccus, Aules. Satiry.* NOVÁKOVÁ, JULIE [transl.]. 1990. Praha: Odeon.
- Pěvci lásky. Catullus. Tibullus. Propertius.* 1973. SMRČKA, OTAKAR A KOL. [transl.]. Praha: Svoboda.
- Platón. Ústava.* 2005. NOVOTNÝ, FRANTIŠEK [transl.]. Praha: OIKOYMENH.
- Quintilianus, Marcus Fabius. Základy rétoriky.* BAHNÍK, VÁCLAV [transl.]. 1985. Praha: Odeon.
- Remains of Old Latin I – Ennius and Caecilius.* 1967. WARMINGTON, E. H. [ed.]. London: Heinemann.
- Remains of Old Latin II – Livius Andronicus, Naevius, Pacuvius and Accius.* 1936. WARMINGTON, E. H. [ed.]. London: Heinemann.
- Römische Satiren in einem Band.* 1990. KRENKEL, WERNER. [ed.]. Berlin und Weimar: Aufbau Verlag.
- Römische Satiren.* 1949. WEINREICH, OTTO [ed.]. Zürich und Stuttgart: Artemis Verlag.
- Sallustius, Gaius Crispus. Válka s Jugurthou.* SCHENK, RUDOLF [transl.]. 1908. Praha: J. Otto.
- Suetonius. Životopisy Dvanácti císařů spolu se zlomky spisu O význačných literátech.* RYBA, BOHUMIL – NECHUTOVÁ, JANA [transl.]. 1974. Praha: Svoboda.

Databáze

- Bibliotheca Teubneriana Latina.* 2004. [Editio 3.]. Moderante Paul Tombeur. Centre Traditio Litterarum Occidentalium. München: Saur; Turnhout: Brepols. Citovaná databáze je dostupná z URL: <<http://litterae.phil.muni.cz>>.
- Brill's New Pauly.* Antiquity Volumes edited by: Hubert Cancik and Helmuth Schneider. Brill Online. Citovaná databáze je dostupná z URL: <<http://litterae.phil.muni.cz>>.
- Patrologia Latina Database.* 1993–1996. [Version 5.0b.]. Electronic Book Technologies, Inc. and Chadwyck – Healey, Ltd. Citovaná databáze je dostupná z URL: <<http://litterae.phil.muni.cz>>.
- Thesaurus Linguae Latinae.* 2004. K. G. Saur, Munich – Thomas Technology Solutions, Inc., Horsham, PA. Citovaná databáze je dostupná z URL: <<http://litterae.phil.muni.cz>>.

Sekundární literatura

- ADAMIETZ, JOACHIM [ed.]. 1986. *Die römische Satire.* Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.
- ADAMIETZ, JOACHIM. 1986. Einleitung. In ADAMIETZ, JOACHIM [ed.]. 1986. *Die römische Satire.* Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, s. 1–6.
- ADAMIETZ, JOACHIM. 1986. Lucilius. In ADAMIETZ, JOACHIM [ed.]. 1986. *Die römische Satire.* Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, s. 57–122.

Bibliografie

- ANDERSON, WILLIAM S. 1975. Roman Satirists and their Tradition. In FABIAN, BERNHARD [ed.]. *Satura, ein Kompendium moderner Studien zur Satire*. Hildesheim – New York: Georg Olms Verlag.
- AUHAGEN, ULRIKE. 2001. Lucilius und die Komödie. In MANUWALD, GESINE [ed.]. *Der Satiriker Lucilius und seine Zeit*. München: Verlag C. H. Beck, s. 9–23.
- BACHTIN, MICHAEL MICHAJLOVIČ. 1971. *Dostojevskij umělec. K poetice prózy*. Praha: Československý spisovatel.
- BADIAN, E. 1972. Ennius and his friends. In SKUTSCH, OTTO [ed.]. *Ennius. Sept exposés suivis de discussions; Vandœuvre-Genève, 23 - 29 Août 1971*. Genève: Fond. Hardt, s. 149–199.
- BAGORDO, ANDREAS. 2001. Lucilius und Kallimachos. In MANUWALD, GESINE [ed.]. *Der Satiriker Lucilius und seine Zeit*. München: Verlag C. H. Beck, s. 24–36.
- BAIER, THOMAS. 2001. Lucilius und die griechischen Wörter. In MANUWALD, GESINE [ed.]. *Der Satiriker Lucilius und seine Zeit*. München: Verlag C. H. Beck, s. 37–50.
- BARTOŇKOVÁ, DAGMAR. 1973. *Smíšený styl, prosimetrum a menippská satira v antické literatuře* (disertační práce). Brno: Masarykova univerzita.
- BARTOŇKOVÁ, DAGMAR. 1979. K počátkům římské menippské satiry. In *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity*, E 24. Brno: Masarykova univerzita, s. 41–46.
- BERGER, ADOLF. 1946. Note on Gellius, N. A., I, 6. *American Journal of Philology*, 67, s. 320–328. <https://doi.org/10.2307/290683>
- BRAUND, SUSANNA. 1992. *Roman Verse Satire*. Oxford: Oxford University Press.
- BRAUND, SUSANNA [ed.]. 1989. *Satire and Society in Ancient Rome*. Exeter: University Publications.
- BRAUND, SUSANNA. 1996. *The Roman Satirist and their Masks*. London: Duckworth.
- BURIAN, JAN – OLIVA, PAVEL. 1984. *Civilizace starověkého Středomoří*. Praha: Svoboda.
- BURIAN, JAN. 1970. *Řím. Světla a stíny antického velkoměsta*. Praha: Svoboda.
- CANFORA, LUCIANO. 2009. *Dějiny řecké literatury*. Překlad: kolektiv autorů pod vedením Dagmar Bartoňkové. Praha: Koniasch Latin Press.
- CASAUBON, ISAAC. 1605. *De Satyrica Graecorum Poesi & Romanorum Satira Libri duo*. Parisiis: Apud Ambrosium & Hieronymum Drovart.
- CÈBE, JEAN-PIERRE. 1961. La satura dramatique et le divertissement „fescennin“. *Revue belge de philologie et d'histoire*, Tome 39, fasc. 1, s. 26–34.
- CHAHOUD, ANNA. 1998. *C. Lucilii Reliquiarum concordantiae*. Hildesheim: Georg Olms Verlag – Weidmann.
- CHRIST, KARL. 2010. *Krise a zánik římské republiky*. Překlad: Jan Hlavička. Praha: Vyšehrad.
- CHRISTES, JOHANNES. 1971. *Der frühe Lucilius. Rekonstruktion und Interpretation des XXVI. Buches sowie von Teilen des XXX. Buches*. Heidelberg: Carl Winter Universitätsverlag.
- CHRISTES, JOHANNES. 1972. Lucilius. Ein Bericht über die Forschung seit F. Marx (1904/5). In TEMPORINI, HILDEGARD [ed.]. *Aufstieg und Niedergang der Römischen Welt I. 2*. Berlin & New York: Walter de Gruyter & Co, s. 1182–1239.

- CHRISTES, JOHANNES. 2001. Lucilius und das Epos. In MANUWALD, GESINE [ed.]. *Der Satiriker Lucilius und seine Zeit*. München: Verlag C. H. Beck, s. 51–62.
- CICHORIUS, CONRAD. 1908. *Untersuchen zu Lucilius*. Berlin: Weidmannsche Buchhandlung.
- CLASSEN, CARL JOACHIM. 1998. Die Kritik des Horaz an Lucilius in den Satiren I 4 und I 5. In CLASSEN, CARL JOACHIM [ed.]. *Zur Literatur und Gesellschaft der Römer*. Stuttgart: Franz Steiner Verlag, s. 149–169.
- CLASSEN, CARL JOACHIM. 1993. Die Satire – das vielgesichtige Genos. In VIELBERG, MEINOLF [ed.]. *Die Welt der Römer. Studien zu ihrer Literatur, Geschichte und Religion*. Berlin – New York: Walter de Gruyter.
- CLASSEN, CARL JOACHIM. 1993. Ennius: ein Fremder in Rom. In VIELBERG, MEINOLF [ed.]. *Die Welt der Römer. Studien zu ihrer Literatur, Geschichte und Religion*. Berlin – New York: Walter de Gruyter.
- CLASSEN, CARL JOACHIM. 1996. Grundlagen und Absicht der Kritik des Lucilius. In KLODT, CLAUDIA [ed.]. *Satura lanx. Festschrift für W. A. Krenkel zum 70. Geburtstag*. Hildesheim – New York: Georg Olms Verlag, s. 11–28.
- COFFEY, MICHAEL. 1976. *Roman Satire*. London – New York: Methuen and Co Ltd Barnes & Noble.
- COMBE, DOMINIQUE. 1992. *Les genres littéraires*. Paris: Hachette.
- CONTE, GIAN BIAGO. 2003. *Dějiny římské literatury*. Překlad: kolektiv autorů pod vedením Dagmar Bartoňkové. Praha: Koniasch Latin Press.
- CORNELL, TIM – MATTHEWS, JOHN. 1995. *Svět starého Říma*. Překlad: Jana Pečírková. Praha: Knižní klub.
- ČÍŽKOVÁ, MARIANA. 2008. *Počátky římské veršované satiry, C. Lucilius* (diplomová práce). Brno: FFMU.
- DEGL'INNOCENTI PIERINI, RITA. 1990. Le battaglie del foro (per l'esegesi e la collocazione dei vv. 1228 ss. M. di Lucilio). *Maia*, 42, s. 249–255.
- DEUBNER, LUDWIG. 1982. Die Saturae des Ennius und die Jamben des Kallimachos. In DEUBNER, OTFRIED [ed.]. *Ludwig Deubner Kleine Schriften zur klassischen Altertumskunde*. Königstein: Verlag Anton Hain.
- DOSTÁLOVÁ, RŮŽENA – HOŠEK, RADISLAV. 1997. *Antická mystéria*. Praha: Vyšehrad.
- DUBROW, HEATHER. 1982. *Genre*. London: Methuen.
- DUFF, JOHN WIGHT. 1964. *Roman Satire: Its Outlook on Social Life*. Hamden, Connecticut: Archon.
- FABIAN, BERNHARD [ed.]. 1975. *SATVRA. Ein Kompendium moderner Studien zur Satire*. Hildesheim: Georg Olms Verlag.
- FANTHAM, ELAINE. 1990. The Growth of Literature and Criticism at Rome (1 Livius Andronicus, Naevius, and Ennius; 3 Lucilius). In KENEDY, GEORGE ALEXANDER [ed.]. *The Cambridge History of Literary Criticism, Vol. I. Classical Criticism*, Cambridge: Cambridge University Press, s. 220–227.

Bibliografie

- FISKE, GEORGE CONVERSE. 1966. *Lucilius and Horace. A Study in the Classical Theory of Imitation*. Hildesheim: Georg Olms Verlag.
- FLINTOFF, EVERARD. 1988. Naevius and Roman Satire. *Latomus*, 47, s. 593–603.
- FLINTOFF, EVERARD. 1990. The Satires of Marcus Pacuvius. *Latomus*, 49, s. 575–590.
- FREUDENBURG, KIRK. 2001. *Satires of Rome: Threatening Poses from Lucilius to Juvenal*. Cambridge: Cambridge University Press.
- FREUDENBURG, KIRK [ed.]. 2005. *The Cambridge Companion to Roman satire*. Cambridge: Cambridge University Press.
- FREUDENBURG, KIRK. 1993. *The Walking Muse. Horace on the Theory of Satire*. Princeton – New Jersey: Princeton University Press.
- FRYE, NORTHROP. 2003. *Anatomie kritiky*. Brno: Host.
- GEORGE, DAVID B. 1988. Lucilius 676M, Metellus, and His *Munus*. *The Classical Journal*, 83, s. 298–300.
- GERHARD, G. A. 1918. Satura und Satyroi. *Philologus*, 75, s. 247–273. <https://doi.org/10.1524/phil.1918.75.14.247>
- GIANELLI, GIULIO – PAOLI, UGO ENRICO. 1967. *Antický Řím*. Překlad: Anna Škorupová. Bratislava: Tatran.
- GODEL, ROBERT. 1973. Rudis et Graecis intacti carminis auctor (Horace, Serm. I 10, 66). *Museum Helveticum*, 30, s. 117–121.
- GÖRLER, WOLDEMAR. 1984. Zum virtus-fragment des Lucilius (1326 – 1338 Marx) und zur Geschichte der stoischen Güterlehre. *Hermes*, 112, s. 445–468.
- GOWERS, EMILY. 1993. *The Loaded Table. Representations of Food in Roman Literature*. Oxford: Clarendon Press.
- GRANT, MICHAEL. 1999. *Dějiny antického Říma*. Překlad: Alena Jindrová-Špilarová. Praha: BB art.
- GRATWICK, A. S. 1982. The Satires of Ennius and Lucilius. In KENNEY, E. J. – CLAUSEN W. V. [eds.]. 1982. *The Cambridge History of Classical Literature II – Latin Literature*. Cambridge: Cambridge University Press.
- HAMAN, ALEŠ. 1999. *Úvod do studia literatury a interpretace díla*. Jinočany: Nakladatelství H&H.
- HARRISON, STEPHEN [ed.]. 2007. *A Companion to Latin Literature*. Malden, Mass. [u.a.]: Blackwell.
- HAB, KARIN. *Lucilius und der Beginn der Persöhllichkeitdichtung in Rom*. HERMES Einzelchriften – Band 99. Stuttgart: Franz Steiner Verlag.
- HELDMANN, KONRAD. 1979. Zur Ehesatire des Lucilius. *Hermes*, 107, s. 339–344.
- HENDRICKSON, G. L. 1911. Satura – the Genesis of a Literary Form. *Classical Philology*, 6, No 2, s. 129–143. <https://doi.org/10.1086/359514>
- HENDRICKSON, G. L. 1927. Satura tota nostra est. *Classical Philology*, 22, s. 46–60. <https://doi.org/10.1086/360860>
- HENS, DIETRICH. 1954. Ist das Luciliusfragment 9 (Marx) echt? *Philologus*, 98, s. 159–161.
- HIGHET, GILBERT. 1962. *The Anatomy of Satire*. Princeton, NJ: Princeton Univ. Press.

- HOOLEY, DANIEL. 2007. *Roman Satire*. Malden, MA: Blackwell Publishing.
- HOŠEK, RADISLAV. 1986. *Římské náboženství*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- HRABÁK, JOSEF. 1973. *Poetika*. Praha: Čs. spisovatel.
- HVIŠČ, JOZEF. 1985. *Poetika literárnych žánrov*. Bratislava: Tatran.
- HVIŠČ, JOZEF. 1979. *Problémy literárnej genológie*. Bratislava: Veda.
- INGERSOLL, J. W. D. 1912. Roman Satire: Its early name? *Classical Philology*, 7, s. 59–65. <https://doi.org/10.1086/359608>
- JOCELYN, H. D. 1969. The Poet Cn. Naevius, P. Cornelius Scipio, and Q. Caecilius Metellus. *Antichthon*, 3, s. 32–47. <https://doi.org/10.1017/S0066477400003889>
- JOHNSON, WILLIAM A. – PARKER, HOLT N. [eds.]. 2009. *Ancient Literacies*. Oxford: Oxford University Press.
- KEANE, CATHERINE. 2007. Defining the Art of Blame: Classical Satire. In QUINTERO, RUBEN – BARTOLOMEO, JOSEPH F. [eds.]. *A Companion to Satire*. Malden, Mass. [u.a.]: Blackwell.
- KEANE, CATHERINE. 2006. *Figuring Genre in Roman Satire*. Oxford: Oxford University Press.
- KENNEY, E. J. – CLAUSEN W. V. [eds.]. 1982. *The Cambridge History of Classical Literature II – Latin Literature*. Cambridge: Cambridge University Press.
- KERÉNYI, KARL. 1970. Satire und satura (Zum religionsgeschichtlichen Hintergrund einer literarischen Gattung). In KORZENIEWSKI, DIETMAR [ed.]. 1970. *Die römische Satire*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, s. 38–65.
- KERKHECKER, ARND. 1999. *Callimachus' Book of Iambi*. Oxford: Clarendon Press.
- KESSLER, MANFRED. 1993. *Satire, Spott und Ironie in der lateinischen Literatur. Gattungsform, Dichter und Romanschriftsteller*. Donauwörth: Verlag Ludwig Auer.
- KNOCHE, ULRICH. 1971. *Die römische Satire*. Göttingen: Vandenhoeck u. Ruprecht.
- KORUS, KAZIMIERZ. 1991. *Die Griechische Satire. Die theoretischen Grundlagen und ihre Anwendung auf Homers Epik*. Warszawa – Kraków: Sumptibus Universitatis Jagellonicae.
- KORZENIEWSKI, DIETMAR [ed.]. 1970. *Die römische Satire*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.
- KORZENIEWSKI, DIETMAR. 1976. Dulce Malum. Ein unbeachtetes Sprichwort und das Lucilius-Fragment 1097 M. *Gymnasium*, 83, s. 289–294.
- KRENKEL, WERNER. 1966. Irreversibles bei Lucilius. *Wissenschaftliche Zeitschrift der Universität Rostock*, 15, gesellschafts- und sprachwissenschaftliche Reihe, Heft 4/5, s. 479–483.
- KRENKEL, WERNER. 1966. Römische Satire und römische Gesellschaft. *Wissenschaftliche Zeitschrift der Universität Rostock*, 15, Gesellschafts- und sprachwissenschaftliche Reihe, Heft 4/5, s. 471–477.
- KRENKEL, WERNER. 1972. Zur Biographie des Lucilius. In TEMPORINI, HILDEGARD [ed.]. *Aufstieg und Niedergang der Römischen Welt I. 2*. Berlin & New York: Walter de Gruyter & Co.
- KRENKEL, WERNER. 1957/8. Zur literarischen Kritik bei Lucilius. *Wissenschaftliche Zeitschrift der Universität Rostock*, 7, Gesellschafts- und sprachwissenschaftliche Reihe, Heft 2, s. 249–282.

Bibliografie

- KÜHNERT, FRIEDMAR. 1966. „Ambitio“ in der römischen Satire. *Wissenschaftliche Zeitschrift der Universität Rostock*, 15, gesellschafts- und sprachwissenschaftliche Reihe, Heft 4/5, s. 485–487.
- LEEMAN, ANTON D. 1985. Horace und die anderen Satiriker über die Aufgaben der Satire. In LEEMAN, ANTON D. [ed.]. *Form und Sinn. Studien zur römischen Literatur (1954–1984)*. Frankfurt am Main – Bern – New York – Nancy: Verlag Peter Lang, s. 235–249.
- LIBERATI, ANNA MARIA – BOURBON, FABIO. 2006. *Starověký Řím*. Překlad: Naďa Benešová. Čestlice: Rebo.
- MADER, LUDWIG. 1951. *Antike Fabeln. Hesiod – Archilochos – Aesop – Ennius – Horaz – Phaedrus – Babrios – Avianus – Romulus*. Zürich: Artemis Verlag.
- MAGNO, PIETRO. 1977. *Marco Pacuvio*. Milano: Ed. Pegaso.
- MALURA, JAN [ed.]. 2010. *Žánrové aspekty starší literatury*. Ostrava: Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě.
- MANKIN, DAVID. 1987. Lucilius and Archilochus: Fragment 698 (Marx). *American Journal of Philology*, 108, s. 405–408. <https://doi.org/10.2307/294828>
- MANTOVANI, DARIO. 2007. Un giudizio capitale nelle satire di Lucilio (vv. 784–790 M. = fr. XXVIII 29 Ch.). *Athenaeum*, 95, s. 561–596.
- MANUWALD, GESINE [ed.]. 2001. *Der Satiriker Lucilius und seine Zeit*. München: Verlag C. H. Beck.
- MANUWALD, GESINE. 2001. Lucilius und die Tragödie. In MANUWALD, GESINE [ed.]. *Der Satiriker Lucilius und seine Zeit*. München: Verlag C. H. Beck, s. 151–165.
- MARIOTTI, ITALO. 1960. *Introduzione a Pacuvio*. Urbino: S.T.E.U.
- MARIOTTI, ITALO – DELLA CORTE, FRANCESCO – KRENKEL, WERNER. 1968. L'età di Lucilio. *Maia*, 20, s. 254–270.
- MARIOTTI, ITALO. 1960. *Studi Luciliani*. Firenze: La Nuova Italia.
- MARIOTTI, SCEVOLA. 1991. *Lezioni su Ennio*. Urbino: QuattroVenti.
- MARMORALE, ENZO V. 1950. *Nevius poeta*. Firenze: La nuova Italia Editrice.
- MARTYN, JOHN R. C. 1996. Imagery in Lucilius. In MARTYN, JOHN R. C. [ed.]. *Juvenal: A Farrago. A collection of articles on the satires of Juvenal and on Roman satire*. Amsterdam: A. M. Hakkert Publisher, s. 135–174.
- MARTYN, JOHN R. C. 1996. Satis saturae? In MARTYN, JOHN R. C. [ed.]. *Juvenal: A Farrago. A collection of articles on the satires of Juvenal and on Roman satire*. Amsterdam: A. M. Hakkert Publisher, s. 175–187.
- MATTINGLY, H. B. 1960. Naevius and the Metelli. *Historia*, 9, s. 414–439.
- MENDELL, CLARENCE W. 1970. Die Satire als Popularphilosophie. In KORZENIEWSKI, DIETMAR [ed.]. *Die römische Satire*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, s. 137–160.
- MORGAN, LLEWELYN. 2007. Satire. In HARRISON, STEPHEN [ed.]. *A Companion to Latin Literature*. Malden, Mass.: Blackwell Publishing, s. 174–188.
- MRAS, KARL. 1928. Randbemerkungen zu Lucilius' Satiren. *Wiener Studien*, 46, s. 78–84.

- MUECKE, FRANCES. 2005. Rome's first „satirists“: themes and genre in Ennius and Lucilius. In FREUDENBURG, KIRK [ed.]. *The Cambridge Companion to Roman Satire*. Cambridge: Cambridge University Press, s. 33–47.
- MÜLLER, CARL WERNER. 1999. Ennius und Äsop. In MÜLLER, C. W. [ed.]. *Kleine Schriften zur antiken Literatur und Geistesgeschichte*. Stuttgart – Leipzig: G. B. Teubner, s. 526–557.
- OLIVA, PAVEL. 1994. *Dějiny starověkého světa*. Praha: Scientia.
- PAVELKA, JIŘÍ – POSPÍŠIL, IVO. 1988. *Základní problémy literárněvědné metodologie*. Brno: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně.
- PETERSMANN, HUBERT. 1986. Der Begriff „satura“ und die Entstehung der Gattung. In ADAMIETZ, JOACHIM [ed.]. *Die römische Satire*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, s. 7–24.
- PETROVIČOVÁ, KATARINA. 2010. *Martianus Capella. Nauky „na cestě“ mezi antikou a středověkem*. Brno: Host.
- PETRŮ, EDUARD. 2000. *Úvod do studia literární vědy*. Olomouc: Rubico.
- PLAZA, MARIA. 2006. *The Function of Humour in Roman Verse Satire. Laughing and Lying*. Oxford: Oxford University Press.
- POLÁKOVÁ, MARIANA. 2016. *Vznik a vývoj satiry v římské literatuře* (disertační práce). Brno: FFMU.
- POLÁKOVÁ, MARIANA. 2012. Ennius's collection *Satura(e)*. In *Graeco-Latina Brunensia*. Brno: Masarykova univerzita, 17, 2, s. 171–179.
- POLÁKOVÁ, MARIANA. 2011. The Division of Lucilius' Fragments, a Personal Opinion of the Topic: Satire in Lucilius' preserved fragmentary work. In *Graeco-Latina Brunensia*. Brno: Masarykova univerzita, 16, 1, s. 41–48.
- POSPÍŠIL, IVO. 1998. *Genologie a proměny literatury*. Brno: FFMU.
- POSPÍŠIL, IVO. 1992. *Rozpětí žánru*. Brno: Sprint-Print.
- PRINZEN, HERBERT. 1998. *Ennius im Urteil der Antike*. Stuttgart – Weimar: Verlag J. B. Metzler.
- PUELMA PIWONKA, MARIO. 1949. *Lucilius und Kallimachos: zur Geschichte einer Gattung der hellenistisch-römischen Poesie*. Frankfurt am Main: Klostermann.
- RAMAGE, EDWIN, S. – SIGSBEE, DAVID, L. – FREDERICKS, SIGMUND, C. 1974. *Roman Satirists and their Satire. The Fine Art of Criticism in Ancient Rome*. New Jersey: Noyes Press.
- RASCHKE, WENDY J. 1987. *Arma pro amico* – Lucilian Satire at the Crisis of the Roman Republic. *Hermes*, 115, s. 299–318.
- RASCHKE, WENDY J. 1990. The Virtue of Lucilius. *Latomus*, 49, s. 352–369.
- RELIHAN, JOEL C. 1993. *Ancient Menippean Satire*. Baltimore – London: The Johns Hopkins University Press.
- RIEMER, PETER – WEISSENBERGER, MICHAEL – ZIMMERMANN, BERNHARD. 2008. *Einführung in das Studium Latinistik*. München: C. H. Beck.
- RICHLIN, AMY. 1983. *The Garden of Priapus. Sexuality and aggressism in Roman humor*. New Haven – London: Yale University Press.

Bibliografie

- RICHTER, WILL. 1962. Staat, Gesellschaft und Dichtung in Rom in 3. und 2. Jahrhundert v. Chr. (Naevius, Ennius, Lucilius). *Gymnasium*, 64, s. 286–310.
- RONCONI, ALESSANDRO. 1963. Lucilio critico letterario. *Maia*, 15, s. 515–525.
- ROOY, C. A. VAN. 1955. Quintilian X, 1, 93 Once More. *Mnemosyne*, 8, s. 305–310.
- ROOY, C. A. VAN. 1965. *Studies in Classical Satire and Related Literary Theory*. Leiden: E. J. Brill.
- ROSEN, RALPH M. 2007. *Making Mockery. The Poetics of Ancient Satire*. Oxford: Oxford University Press.
- ROSEN, RALPH M. 1988. *Old Comedy and the Iambographic Tradition*. Atlanta, Ga.: Scholars Pr.
- RUDD, NIALL. 1986. *Themes in Roman Satire*. London: Duckworth.
- RÜPKE, JÖRG. 2007. *Náboženství Římanů*. Překlad: David Sanetrník. Praha: Vyšehrad.
- RUSSELL, D. A. 1981. *Criticism in Antiquity*. London: Duckworth.
- SABBADINI, SALVATORE. 1935. *Poeti Latini. Nevio*. Udine: Istituto delle edizioni accademiche.
- SCODEL, RUTH. 1987. Horace, Lucilius and Calliachean Polemic. *Harvard Studies In Classical Philology*, 91, s. 199–215. <https://doi.org/10.2307/311405>
- SERPA, FRANCO. 1981. La „figura“ della satira (ipotesi per una teoria generale della satira latina). In *Letterature comparate. Problemi e metodo. Studi in onore di Ettore Paratore*. Volume Primo. Bologna: Pàtron Editore, s. 313–324.
- SCHÄFER, ECKART. 2001. Lucilius und die Stadt Rom. In MANUWALD, GESINE [ed.]. *Der Satiriker Lucilius und seine Zeit*. München: Verlag C. H. Beck, s. 177–187.
- SCHANZ, MARTIN. 1979. *Geschichte der Römischen Literatur bis zum Gesetzgebungswerk des Kaisers Justinian. Erster Teil. Die römische Literatur in der Zeit der Republik*. München: Beck.
- SCHIERL, PETRA. 2006. *Die Tragödien des M. Pacuvius. Ein Kommentar zu den Fragmenten mit Einleitung, Text und Übersetzung*. Berlin: Walter de Gruyter.
- SCHLEGEL, CATHERINE M. 2005. *Satire and the Threat of Speech. Horace's Satires Book 1*. Madison: The University of Wisconsin Press.
- SCHMIDT, ERNST A. 1977. Lucilius kritisiert Ennius und andere Dichter. Zu Lucilius fr. 148 Marx. *Museum Helveticum*, 34, s. 122–129.
- SCHOLZ, UDO W. 1986. Der frühe Lucilius und Horaz. *Hermes*, 114, s. 335–365.
- SCHOLZ, UDO W. 1986. Die „satura“ des Q. Ennius. In ADAMIETZ, JOACHIM [ed.]. *Die römische Satire*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, s. 25–53.
- SCHOLZ, UDO W. 2000. Die sermones des Lucilius. In BRAUN, MAXIMILIAN – HALTENHOFF, ANDREAS – MUTSCHLER, FRITZ-HEINER [eds.]. *MORIBUS ANTIQVVS RES STAT ROMANA. Römische Werte und römische Literatur im 3. und 2. Jh. v. Chr.* München – Leipzig: Saur, s. 217–234.
- SHERO, L. R. 1929. Lucilius's cena rustica. *American Journal of Philology*, 50/1, s. 64–70. <https://doi.org/10.2307/289727>
- SKWARCZYŃSKA, STEFANIA. 1965. *Wstęp do nauki o literaturze. T. 3*. Warszawa: Instytut Wydawniczy.

- SUERBAUM, WERNER. 1968. *Untersuchen zur Selbstdarstellung älterer römischer Dichter. (Livius Andronicus, Naevius, Ennius.)* Hildesheim: Georg Olms Verlag.
- STIEBITZ, FERDINAND. 1967. *Stručné dějiny římské literatury*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- SÜSS, WILHELM. 1927. Zu Lucilius. *Hermes*, 62, s. 342–356.
- ŠUBRT, JIŘÍ. 2005. *Římská literatura*. Praha: OIKOYMENH.
- TENNEY, FRANK. 1927. Naevius and free Speech. *American Journal of Philology*, 48, s. 105–110. <https://doi.org/10.2307/290565>
- TERZAGHI, NICOLA. 1979. *Lucilio*. Hildesheim – New York: Georg Olms Verlag.
- TERZAGHI, NICOLA. 1976. *Per la storia della satira*. Messina – Firenze: Casa editrice di G. D'Anna.
- TSCHIZEWSKIJ, DIMITRI. 1976. Satire und Groteske. In PREISENDANZ, WOLFGANG – WARNING, RAINER [eds.]. *Das Komische*. München: Wilhelm Fink Verlag, s. 269–278.
- ULLMAN, B. L. 1913. Saturas and Satire. *Classical Philology*, 8, s. 172–194.
- VALSA, M. 1957. *Marcus Pacuvius. Poète tragique*. Paris: Les Belles Lettres.
- VRUGT-LENTZ, J. TER. 1966. Lucili ritu. *Mnemosyne*, 19, s. 349–358. <https://doi.org/10.1163/156852566X00420>
- WASZINK, J. H. 1972. Problems concerning the satira of Ennius. In SKUTSCH, OTTO [ed.]. *Ennius. Sept exposés suivis de discussions; Vandæuvres-Genève, 23–29 Août 1971*. Genève: Fond. Hardt, s. 99–137.
- WASZINK, J. H. 1960. Tradition and Personal Achievement in Early Latin Literature. *Mnemosyne*, 13, s. 16–33. <https://doi.org/10.1163/156852560X00020>
- WASZINK, J. H. 1957. Zur ersten Satire des Lucilius. *Wiener Studien*, 70, s. 322–328.
- WEBB, ROBERT HENNING. 1912. On the Origin of Roman Satire. *Classical Philology*, 7, s. 177–189. <https://doi.org/10.1086/359652>
- WEINBROT, HOWARD D. 2005. *Menippean Satire Reconsidered: From Antiquity to the Eighteenth Century*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press.
- WEINREICH, OTTO. 1975. Vorstufen. Wortbedeutung. Dramatische Saturas. In FABIAN, BERNHARD [ed.]. *Satura. Ein Kompendium moderner Studien zur Satire*. Hildesheim – New York: Georg Olms Verlag.
- WELLEK, RENÉ. 2005. *Koncepty literární vědy*. Překlad: Jiřina Johanišová a Vladimír Papoušek. Praha: H&H.
- WELLEK, RENÉ – WARREN, AUSTIN. 1996. *Teorie literatury*. Překlad Miloš Calda. Olomouc: Votobia.
- WHEELER, ARTHUR LESLIE. 1912. Saturas as Generic Term. *Classical Philology*, 7, s. 457–477. <https://doi.org/10.1086/359714>
- WITKE, CHARLES. 1970. *Latin Satire. The Structure of Persuasion*. Leiden: E. J. Brill.
- ZETZEL, J. E. G. 1977. Notes and Discussions. Lucilius, Lucretius, and Persius 1.1. *Classical Philology*, 72, č. 1, s. 40–43. <https://doi.org/10.1086/366313>

ZIMMERMANN, BERNHARD. 2001. Lucilius und Aristophanes. In MANUWALD, GESINE [ed.]. *Der Satiriker Lucilius und seine Zeit*. München: Verlag C. H. Beck.

Encyklopedie a slovníky

BARTOŠEK, MILAN. 1995. *Encyklopedie římského práva*. Praha: Academia.

BORECKÝ, BOŘIVOJ – DOSTÁLOVÁ, RŮŽENA A KOL. 2006. *Slovník řeckých spisovatelů*. Voznice: Leda.

CANCIK, HUBERT – SCHNEIDER, HELMUTH [eds.]. 1996–2003. *Der neue Pauly: Enzyklopädie der Antike*. Stuttgart: Metzler.

Encyclopedia Americana. 1966. New York: Americana Corporation.

Encyklopedie antiky. 1973. Praha: Academia.

KARPAŤSKÝ, DUŠAN. 2001. *Malý labyrint literatury*. Praha: Albatros.

KUŤÁKOVÁ, EVA – VIDMANOVÁ, ANEŽKA A KOL. 2004. *Slovník latinských spisovatelů*. Praha: Leda.

LAMPING, DIETER. 2009. *Handbuch der literarischen Gattungen*. Stuttgart: Alfred Kröner.

Masarykův slovník naučný: lidová encyklopedie všeobecných vědomostí. 1925–1933. Praha: Československý kompas.

MOCNÁ, DAGMAR – PETERKA, JOSEF A KOL. 2004. *Encyklopedie literárních žánrů*. Praha: Paseka.

NÜNNING, ANSGAR [ed.]. 2006. *Lexikon theorie literatury a kultury*. Překlad: A. Urválek a Z. Adamová. Brno: Host.

Ottův slovník naučný: illustrovaná encyklopaedie obecných vědomostí. 1888–1909. Praha: J. Otto.

PAULY, A. – WISSOWA, G. [eds.]. 1894nn. *Pauly's Real-Encyclopädie der classischen Altertumswissenschaft*. Neue Bearbeitung. Stuttgart: Metzler.

PAVERA, LIBOR – VŠETIČKA, FRANTIŠEK. 2002. *Lexikon literárních pojmů*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc.

Pravidla českého pravopisu. 1993. Praha: Pansofia.

PRAŽÁK, JOSEF M. – NOVOTNÝ, FRANTIŠEK – SEDLÁČEK, JOSEF. 1935. *Latinsko-český slovník k potřebě gymnasií a reálných gymnasií*. Praha: Československá grafická unie a. s.

RIEGER, FRANTIŠEK LADISLAV [red.]. 1860–1874. *Slovník naučný*. Praha: Kober & Markgraf.

Slovník antické kultury. 1974. Praha: Svoboda.

Slovník spisovné češtiny. 1994. Praha: Academia.

Thesaurus linguae Latinae. 1900nn. Editus auctoritate et consilio academiaram quinque Germanicarum: Berolinensis; Gottingensis; Lipsiensis; Monacensis; Vindobonensis. Lipsiae: Teubner.

ZIEGLER, KONRAT – SONTHEIMER, WALTHER [eds.]. 1972. *Der Kleine Pauly. Lexikon der Antike auf der Grundlage von Pauly's Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft*. Unveränd. Nachdr. [der Ausg.] Stuttgart, Druckemüller, 1964–1975. München: Alfred Druckemüller Verlag.